

Våra
grödor

Tuvrikt. Tuve Åkesson, Hammarlunda, Simrishamn bedömer mognaden på sin odling av engelskt rajgräs, av sorten Malta, ett stenkast från Bornholm. När alla småaxen lossnar och landar i handen, då är det dags att skörda!

Engelskt rajgräs

– lättodlad och högavkastande

Text & foto: Hans Jonsson, Svensk Frötidning

Den är störst i EU, störst i Danmark, störst i skörd, men lite av en doldis i Sverige, engelskt rajgräs. Det pratas inte så mycket om denna fröodlingsgröda, mer än kanske att det är ett lättodlat ettårigt gräs. Och att danskarna är mycket bättre än vi är, och that's it! Naturligtvis är det inte hela sanningen.

Svenska rajgräsmuskler

Dags att en gång för alla visa vad svensk rajgräsodling verkligen går för. Därför beger vi oss till en tvättäkta rajgräsambassadör, och det hittar vi på solvarma, behagliga österlenska sluttningar.

– Jag har odlat engelskt rajgräs i 30 år utan uppehåll. Och dessförinnan odlade min far grödan så länge jag kan minnas, berättar Tuve Åkesson, på Hammarlunda, strax söder om Simrishamn.

Fälten har en vidunderlig utsikt med Bornholm bara några mil ut i Östersjön. Medelskörden ligger mellan 1000-1500 kilo per hektar.

– Något år har det riktigt dundrat till med 1700-1800 kilo, minns Tuve.

I Danmark landar medelskörden på 1181 kilo per hektar. Riktigt bra fält ligger kring 1600-1800 kilo. Så visst kan vi matcha våra danska kollegor!

Optimal odling

Fröodlingen är liksom sockerbetorna en välkommen avbrottsgröda på de 100 hektaren åker. Men den är lika välkommen hos gårdens 35 amkor och 35 köttdjur.

– Jag direkttröskar alltid rajgräset och halmen är perfekt för mina köttdjur, menar Tuve.

Perfekt eftersom det ofta finns en hel del grönt kvar som ger hökaraktär åt halmen, och det gillar djuren skarpt. Även spillsäden av vårkornet efter insådden, som ibland kan bli ganska kraftig, samlas in och ensileras. Engelskt rajgräs är den av våra frögrödor som ger mest halm. Tillsammans med höga skördar och låga odlingsomkostnader ger det rajgräset en mycket stark odlingsekonomi hos Tuve Åkesson.

Det vanliga är att man endast tar ett års skörd av engelskt rajgräs. Men på Hammarlunda har man alltid låtit den ligga ytterligare ett år. I år blir det första gången som man tar andraårsskörd av den i Sverige helt nya sorten Malta.

Håll koll på kvickroten

Skörd i all ära, men kvalitet är ändå det viktigaste när det gäller fröodling. Det är ju utsäde som ska produceras och då måste såväl grobarhet som renhet hålla måttet. I engelskt rajgräs kan kvickrot ställa till störst problem. Förekommer det mer än 0,5 viktprocent kasseras partiet. Eftersom man inte kan bekämpa kvickroten i rajgräsgrödan gäller det att hålla koll på kvickroten i övriga grödor.

– Jag odlar rajgräset på ganska lätt jord där kvickroten inte alls är lika på hugget som på styvare jordar, betonar Tuve.

Här visar sig Tuves fingertoppkänsla med all sin tydlighet. Inte för lätt jord som ger torkskador, inte heller för styv som kan ge kvickrotsproblem. Optimal odling i alla led, precis som det ska vara när det gäller fröodling.

Fotnot: Nästa gröda i tur är rödsvingel. Artiklarna finns samlade på hemsidan, www.svenskraps.se/frotidning

FAKTA ENGELSKT RAJGRÄS

Latinskt namn: *Lolium perenne*. De senaste åren har odlingen i Sverige legat kring 630 hektar med en medelskörd på 1060 kilo. Med 80 procent av odlingen är Skåne den helt dominerande regionen.

Den är lätt att etablera och skörda. Undvik de lättaste jordarna och se upp med kvickrot, renkavle och losta. Engelskt rajgräs är med 36 procent av odlingen det största frögräset i EU. 40 % av odlingen sker i Danmark.

Ren vara. Engelskt rajgräs ger högst skörd av alla frögräs.